

Dosarul nr. 2ra-874/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (judecător N. Pasecinic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători L. Bulgac, A. Panov și G. Dașchevici)

DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de Valeria Bega și de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valeria Bega, reprezentată de avocatul Vladlena Onei-Cupcenco, împotriva Tamarei Socol și ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate, intervenient accesoriu „Termoelectrica“ SA, cu privire la repararea prejudiciului material, obligarea de efectuare a lucrărilor de remediere a scurgerii apei din apartament și încasarea cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Tamara Socol, reprezentată de avocatul Grigore Popa, împotriva Valeriei Bega cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Valeria Bega și de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate și menținută hotărârea din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 20 iunie 2015, Valeria Bega, reprezentată de avocatul Vladlena Onei-Cupcenco, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tamarei Socol, intervenient accesoriu ÎMGFL „Nr. 13“ (începând cu data de 07 martie 2017, în proces de insolabilitate), cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 121 122, 23 lei și încasarea taxei de stat în sumă de 3 635 lei, a cheltuielilor de întocmire a raportului de constatare tehnico-științifică în sumă de 3 600 lei, a cheltuielilor de obținere a extrasului din Registrul bunurilor imobile în sumă de 306 lei, a cheltuielilor executorului judecătoresc pentru comunicarea actului în

sumă de 700 lei și a cheltuielilor de asistență juridică (f.d. 5-9, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamanta Valeria Bega, reprezentată de avocatul Vladlena Onei-Cupcenco, a relatat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 4946 din 08 iunie 2001, este proprietara apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

Reclamanta a susținut că la 06 ianuarie 2015, apartamentul său a fost inundat în urma scurgerilor de apă provenite din apartamentul nr. YYYYYY de pe XXXXX, care aparține Tamarei Socol cu drept de proprietate, fapt confirmat prin actul nr. 229/1 din 22 ianuarie 2015, întocmit de reprezentanții ÎMGFL „Nr. 13“, care gestionează blocul locativ.

În această ordine de idei, reclamanta a indicat că prin actul nr. 229/1 din 22 ianuarie 2015, s-a constatat că Serviciul de urgență, pe care l-a apelat reclamanta, în scopul evitării inundației în continuare a apartamentului, a deconectat țevile sistemului central de încălzire din camera de baie, dar deja au fost deteriorați pereții, podeaua și tavanul.

Reclamanta a mai menționat că prin actul nr. 229/1 din 22 ianuarie 2015, s-a constatat că în urma examinării apartamentului nr. YYYYYY de pe XXXXX, nu a fost identificată cauza producerii inundației, din motiv că după efectuarea lucrărilor de reparație, țevile de încălzire din camera de baie au fost ascunse în podea, aceasta fiind acoperită cu gresie, iar reprezentantul Tamarei Socol a refuzat efectuarea lucrărilor de descoperire parțială a podelei.

Astfel, reclamanta a evidențiat că i-a fost cauzat un prejudiciu material semnificativ, luând în considerare că a avut de suferit nu doar apartamentul său reparat capital, ci și bunurile din apartament.

Reclamanta a reliefat că în vederea stabilirii întinderii prejudiciului material cauzat, l-a angajat pe expertul judiciar Anatolie Achimov, care a examinat de 2 ori apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX: la 14 ianuarie 2015 în prezența reclamantei și la 09 aprilie 2015 în prezența reclamantei și a directorului adjunct al ÎMGFL „Nr. 13“.

Reclamanta a declarat că expertul judiciar Anatolie Achimov a întocmit raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015, prin care a constatat consecințele inundației, cum ar fi: apariția pe tavan și pereți a unor pete sur-gălbui cu grad sporit de mucegai, deteriorarea mochetei din dormitor și a teracotei de pe pardoseala și pereții grupului sanitar, precum și deteriorarea mobilei din dormitor și a ușii ce separă dormitorul de grupul sanitar.

Reclamanta a mai afirmat că după cum rezultă din raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015, cauza esențială a prejudiciului cauzat este scurgerea de apă din apartamentul nr. YYYYYY de pe XXXXX, ca urmare a deteriorării rețelei termice, iar costul estimativ al lucrărilor de reparație a apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, este în mărime de 121 122, 23 lei.

În continuare, reclamanta a notat că în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, la 31 martie 2015, a expediat în adresa Tamarei Socol o notificare privind rezultatele primei vizite a expertului judiciar, cu propunerea de a contribui la efectuarea reparației și invitația de a participa la data de 09 aprilie 2015 la a

doua examinare de către expertul judiciar a apartamentului reclamantei, însă notificarea a rămas fără răspuns.

Mai mult, reclamanta a relevat că la 07 aprilie 2015, la domiciliul Tamarei Socol s-a deplasat executorul judecătoresc Ludmila Șapa, cu scopul înmânării repetate a invitației de a fi prezentă la efectuarea expertizei, însă Tamara Socol a refuzat să deschidă ușa, procedând astfel și la 09 aprilie 2015.

Reclamanta a punctat că la 11 mai 2015, a expediat în adresa Tamarei Socol o notificare privind raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015, cu propunerea de a contribui la efectuarea reparației și atenționarea despre posibilitatea adresării în instanța de judecată, însă Tamara Socol a ignorat această notificare.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 14 alin. (1)-(2), 1398 alin. (1), 1413 și 1416 din Codul civil.

În ședința de judecată din 28 iulie 2015, reprezentantul reclamantei Valeria Bega, avocatul Valentin Mardari, a înaintat cerere prin care a majorat quantumul pretenției privind repararea prejudiciului material în sumă de 126 059 lei, a concretizat că reclamanta solicită încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei și a introdus pretențiile privind încasarea cheltuielilor de asigurare a acțiunii în sumă de 2 000 lei și obligarea Tamarei Socol de a efectua lucrările de remediere a scurgerii din apartamentul nr. YYYYYY de pe XXXXX (f.d. 62-64; 78-79, vol. I).

În motivarea pretenției privind repararea prejudiciului material, reclamanta Valeria Bega, reprezentată de avocatul Valentin Mardari, a susținut că a contractat „Vimconstruct“ SRL în vederea reparării apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, fiind întocmit devizul local de cheltuieli în sumă de 121 954, 25 lei.

Reclamanta a specificat că la efectuarea reparației apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, antreprenorul „Vimconstruct“ SRL a suportat cheltuieli suplimentare, și anume cheltuieli în sumă de 4 105 lei pentru restabilirea sistemului de electricitate, care au rezultat din lucrările de reparare a tavanului și pereților.

În această privință, reclamanta a menționat că atât în actul nr. 229/1 din 22 ianuarie 2015, cât și în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015, este indicat că a avut de suferit sistemul de electricitate din apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX.

În continuare, în motivarea pretenției privind obligarea Tamarei Socol de a efectua lucrările de remediere a scurgerii din apartamentul nr. YYYYYY de pe XXXXX, reclamanta a invocat că în cazul în care nu vor fi efectuate aceste lucrări, persistă riscul inundării repetate a apartamentului reclamantei, luând în calcul riscul accesului unei persoane neautorizate la sistemul de încălzire centrală a blocului locativ, care a fost anterior deconectat de către Serviciul de urgență.

În ședința de judecată din 05 iulie 2016, avocatul Grigore Popa, reprezentantul pârâtei în acțiunea inițială Tamara Socol, a înaintat cerere reconvențională împotriva Valeriei Bega cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 1 525, 51 lei și încasarea taxei de stat în sumă de 150 lei (f.d. 186-189; 198, vol. I).

În motivarea acțiunii reconvenționale, pârâta în acțiunea inițială Tamara Socol, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a susținut că în legătură cu întocmirea raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, experții au efectuat lucrări de dezvelire a teracotei în nodul sanitar din apartamentul nr. YYYYYY de pe XXXXX, care-i aparține cu drept de proprietate, ca efect fiind deteriorată pardoseala din plăci de gresie porțelanată și placajul din plăcuțe de gresie porțelanată de pe perete.

Pârâta în acțiunea inițială a indicat că potrivit raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, cauza inundării apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, este uzura fizică a țevii de încălzire centrală la nivelul planșeului între etajele 6 și 7, care nu reprezintă un element constructiv din interiorul apartamentului nr. YYYYYY de pe XXXXX.

Astfel, pârâta în acțiunea inițială a evidențiat că i-a fost cauzat un prejudiciu material ca urmare a înaintării de către reclamanta Valeria Bega împotriva sa a unei cereri de chemare în judecată neîntemeiate, fiind nevoită să solicite efectuarea expertizei judiciare.

În susținerea argumentului că planșeul între etajele 6 și 7 nu reprezintă un element constructiv din interiorul apartamentului nr. YYYYYY de pe XXXXX, pârâta în acțiunea inițială a făcut trimitere la prevederile alin. (1) și (3) din Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, cât și la prevederile art. 23 alin. (1) din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10 martie 1993 și ale art. 1 și 12 alin. (1) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30 martie 2000.

Pârâta în acțiunea inițială a specificat că prejudiciul material în sumă de 1 525, 51 lei este compus din valoarea de deviz pentru executarea lucrărilor de reparație prin înlocuirea parțială a plăcilor ceramice din nodul sanitar din apartamentul nr. YYYYYY de pe XXXXX, valoare care a fost determinată de către un devizier atestat în domeniul elaborării devizelor de cheltuieli, pornind de la prețul de 299, 17 lei, pentru un metru pătrat de teracotă.

În ședința de judecată din 28 septembrie 2016, avocatul Valentin Mardari, reprezentantul reclamantei în acțiunea inițială Valeria Bega, a modificat cererea de chemare în judecată în sensul înaintării acesteia atât împotriva Tamarei Socol, cât și împotriva ÎMGFL „Nr. 13“ a pretențiilor formulate anterior (f.d. 206-211; 212, vol. I).

În motivarea modificării acțiunii, reclamanta în acțiunea inițială Valeria Bega, reprezentată de avocatul Valentin Mardari, a făcut trimitere la concluzia experților Anatolie Achimov, Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina din raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, și anume la aceea că sursa și cauza inundării la data de 06 ianuarie 2015 a apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, este uzura fizică (fisurarea, coroziunea etc.) a țevii de încălzire centrală la nivelul planșeului între etajele 6 și 7, iar starea tehnică a rețelei termice (țeava verticală de

încălzire centrală), care este închisă la nivelul pardoselei din grupul sanitar al apartamentului nr. YYYYYY de pe XXXXX, este satisfăcătoare, nefiind depistate urme cu de scurgeri de apă.

La fel, reclamanta în acțiunea inițială a relevat că potrivit raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, planșeele sunt elemente de suprafață plană, de regulă orizontale, care compartimentează pe verticală clădirea, având rolul de separație interioară între etaje sau de separație a clădirii de mediul exterior, iar planșul între etajele 6 și 7, care separă apartamentele nr. XXXXX și YYYYYY de pe XXXXX, face parte din elementele structurale constructive ale clădirii și nu reprezintă un element constructiv din interiorul unui apartament.

În această ordine de idei, reclamanta în acțiunea inițială a punctat că în temeiul alin. (1) și (3) din Anexa nr. 1 și a Anexei nr. 2, la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, răspunzătoare pentru inundarea la data de 06 ianuarie 2015 a apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, este ÎMGFL „Nr. 13“, care nu și-a executat obligația de întreținere și reparație a elementelor constructive ale blocului locativ de pe XXXXX, și anume a planșului între etajele 6 și 7.

Prin încheierea protocolară din 19 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu „Termoelectrica“ SA (f.d. 237-239, vol. I).

Prin hotărârea din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Valeria Bega împotriva Tamarei Socol și ÎMGFL „Nr. 13“ cu privire la repararea prejudiciului material cauzat. S-a încasat în beneficiul Valeriei Bega, din contul ÎMGFL „Nr. 13“, suma de 126 059 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma inundației și cheltuielile de judecată în sumă de 15 781, 77 lei, iar în total, suma de 141 840, 77 lei. În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Valeria Bega. S-au încasat în beneficiul Tamarei Socol, din contul Valeriei Bega, cheltuielile de efectuare a expertizei în sumă de 2 400 lei. A fost admisă cererea reconvențională înaintată de Tamara Socol împotriva Valeriei Bega cu privire la repararea prejudiciului material. S-a încasat în beneficiul Tamarei Socol, din contul Valeriei Bega, suma de 1 525, 51 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat și taxa de stat în sumă de 150 lei, iar în total, suma de 1 675, 51 lei. (f.d. 35-51, vol. II).

La 11 aprilie 2017, Valeria Bega a declarat apel împotriva hotărârii din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 32, vol. II).

La 28 aprilie 2017, ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvență a declarat apel împotriva hotărârii din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 29, vol. II).

În ședința de judecată a instanței de apel din 07 iunie 2018, apelanta Valeria Bega, reprezentată de avocatul Natalia Negura, a depus cerere privind numirea

expertizei tehnice în construcții (f.d. 142-143; 154-155, vol. II).

Prin încheierea din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea apelantei Valeria Bega, reprezentată de avocatul Natalia Negura, cu privire la numirea expertizei tehnice în construcție (f.d. 157-160, vol. II).

La 19 septembrie 2018, apelanta Valeria Bega, reprezentată de avocatul Natalia Negura, a depus cerere de apel concretizată, prin care a solicitat și încasarea în mod solidar, din contul Tamarei Socol și a ÎMGFL „Nr. 13“, a dobânzii de întârziere pentru perioada 27 iunie 2015 – 20 septembrie 2018, în sumă de 65 384, 9 lei (f.d. 166-169, vol. II).

Prin încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Valeria Bega împotriva hotărârii din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea cerinței privind încasarea de la ÎMGFL „Nr. 13“ și Tamara Socol a dobânzii de întârziere în sumă de 65 384, 9 lei, calculate pentru perioada 27 iunie 2015 – 20 septembrie 2018, fiind pretenție nouă înaintată de către apelantă și neexaminată în primă instanță (f.d. 10-11, vol. III).

Prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Valeria Bega și de ÎMGFL „Nr. 13“ și menținută hotărârea din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani. A fost respinsă ca neîntemeiată cererea avocatului Grigore Popa privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică (f.d. 13-28, vol. III).

La 04 martie 2019, Valeria Bega a declarat recurs împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, precum și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Valeria Bega, încasarea în mod solidar, din contul Tamarei Socol și a ÎMGFL „Nr. 13“, a dobânzii de întârziere în sumă de 65 384, 9 lei și încasarea din contul Tamarei Socol a cheltuielilor de judecată; ori trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d. 34-37, vol. III).

În motivarea recursului, recurenta Valeria Bega a invocat că prin încheierea din 10 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, instanța de judecată nu a numit experții care urmau să efectueze expertiza în construcții, ci doar a încredințat efectuarea acesteia către „Cexin“ SRL, astfel încât conducătorul instituției de expertiză judiciară respective, în temeiul art. 14 lit. b) din Legea nr. 1086 din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, urma să desemneze experți cu licență în domeniul construcțiilor sau cercetării bunurilor imobile, incluși în Registrul de stat al experților judiciari.

Recurenta a reliefat că Nicolae Melnicenco este un expert judiciar cu dreptul de a efectua expertize judiciare ale documentelor, expertize traseologice (accidente rutiere) și expertize ale vopselii și acoperirilor cu vopsea, iar Raisa Scamina este un expert tehnic în domeniul tehnologiei producerii materialelor de construcție, ceea ce înseamnă că aceștia nu urmau a fi implicați la efectuarea expertizei dispuse

prin încheierea din 10 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, deoarece nu sunt împuterniciți cu dreptul de a efectua expertize în domeniul construcțiilor sau cercetării bunurilor imobile, un asemenea drept neregăsindu-se în certificatele lor de calificare.

În această conjunctură, recurenta consideră că nu poate fi veridic și legal răspunsul dat de experții judiciari Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina cu privire la cauza și sursa scurgerii de apă, care a dus la inundarea apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, cu atât mai mult că în partea motivată a raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, nu este indicat că experții judiciari nominalizați ar fi constatat vizual uzura țevii de încălzire la nivelul planșeului între etajele 6 și 7.

Recurenta a notat că instanțele ierarhic inferioare nu au cercetat multiaspectual raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, cu toate că l-au pus la baza hotărârilor emise, și anume nu l-au studiat în raport cu prevederile Legii nr. 1086 din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale și ale Legii nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, luând în considerare că raportul de expertiză nominalizat a fost întocmit de către experți, ce nu dețin împuternicirile de rigoare.

De asemenea, recurenta a indicat că în cadrul judecării cauzei în ordine de apel, în scopul elucidării cauzei reale a inundației produse, a solicitat efectuarea expertizei de către un expert tehnic, însă instanța de apel a respins demersul respectiv, încălcând în acest fel principiul egalității armelor în proces.

La 05 aprilie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatelor Tamara Socol și ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate copia cererii de recurs depuse de Valeria Bega împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 44, vol. III).

La 02 mai 2019, intimata Tamara Socol, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a depus referință la recursul declarat de Valeria Bega, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil (f.d. 52-53, vol. III).

La 25 iunie 2019, intimata Tamara Socol, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a mai depus o referință la recursul declarat de Valeria Bega, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 76-80, vol. III).

Intimata ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Valeria Bega.

La 08 mai 2019, ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate a declarat, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, precum și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse pretențiile înaintate de Valeria Bega împotriva ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate (f.d. 56-59; 60, vol. III).

În motivarea recursului, recurenta ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate a susținut că soluțiile instanțelor ierarhic inferioare se bazează în

exclusivitate pe concluziile inserate în raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, întocmit de experții Anatolie Achimov, Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina.

Aici, recurenta a menționat că Nicolae Melnicenco este un expert judiciar cu dreptul de a efectua expertize judiciare ale documentelor, expertize traseologice (accidente rutiere) și expertize ale vopselii și acoperirilor cu vopsea, iar Raisa Scamina este un expert tehnic în domeniul tehnologiei producerii materialelor de construcție, ceea ce înseamnă că aceștia nu urmau a fi implicați la efectuarea expertizei dispuse prin încheierea din 10 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Astfel, recurenta a invocat că în sensul Legii nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, experții judiciari au dreptul de a efectua expertize și de a formula concluzii doar în specialitatea în care sunt autorizați, din care motiv, în temeiul art. 29 alin. (2)-(3) din legea citată, este necesară efectuarea unei expertize tehnice repetate.

În continuare, recurenta consideră că a prezentat suficiente dovezi ce combat concluziile din raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, și anume dovezi că unirea țevilor la deconectarea agentului termic centralizat și instalarea sistemului autonom de încălzire a fost executată prin filetarea țevilor, și nu prin sudarea acestora, după cum prevăd actele normative în domeniu.

În particular, recurenta a făcut trimitere la prevederile pct. 2, 5 și 6 din Anexa nr. 7, cât și la Anexa nr. 2 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Mai mult, recurenta a afirmat că la începutul sezonului de încălzire, împreună cu reprezentanții „Termoelectrica“ SA, a verificat sistemul de încălzire al blocului locativ de pe XXXXX, inclusiv la presiune, și a constatat că sistemul de încălzire corespunde normelor tehnice.

Recurenta a mai declarat că potrivit Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, obligația de înlocuire, reparație și vopsire a aparatelor și țevilor de încălzire centrală revine anume proprietarilor/locatarilor.

La 18 mai 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatelor Valeria Bega și Tamara Socol, precum și a intervenientului accesoriu „Termoelectrica“ SA copia cererii de recurs depuse de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvență împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 65, vol. III).

La 04 iunie 2019, intimata Tamara Socol, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a depus referință la recursul declarat de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de

insolvabilitate, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil sau respingerea recursului și menținerea deciziei contestate (f.d. 66-69, vol. III).

La 25 iunie 2019, intimata Tamara Socol, reprezentată de avocatul Grigore Popa, a mai depus o referință la recursul declarat de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvabilitate, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 76-80, vol. III).

Intimata Valeria Bega și intervenientul accesoriu „Termoelectrica“ SA nu și-a valorificat dreptul de a depune referințe la recursul declarat de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Luând în considerare că recurenta Valeria Bega a declarat recursul la 04 martie 2019, adică în termen de mai puțin de 2 luni de la data pronunțării dispozitivului deciziei contestate, Colegiul constată că recurenta Valeria Bega s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

După cum rezultă din materialele cauzei, în fișa de însoțire nr. 2709 este indicat că la 12 martie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei integrale din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în adresa ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvabilitate (f.d. 29, vol. III).

Însă, la materialele cauzei nu este anexat avizul de primire de către ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvabilitate a copiei deciziei integrale din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, Colegiul consideră că recurenta ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvabilitate, care a declarat recursul la 08 mai 2019, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 19 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de Valeria Bega și de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvabilitate au fost considerate admisibile (f.d. 70-71, vol. III).

Verificând decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursurilor declarate de Valeria Bega și de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvabilitate, casarea deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, pentru motivele ce se succed.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă prevede că instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul reține că Valeria Bega, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 4946 din 08 iunie 2001, este proprietara apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX (f.d. 11, vol. I).

La fel, Colegiul constată că Tamara Socol, în temeiul certificatului de proprietate asupra cotei-părți nr. 4457 din 02 aprilie 2008, certificatului de moștenitor legal nr. 4458 din 02 mai 2008, contractului de donație nr. 1161 din 26 ianuarie 2009 și procesului-verbal de recepție finală nr. 075 din 22 aprilie 2014, este proprietara apartamentului nr. YYYYYY de pe XXXXX, nr. cadastral YYYYYY (f.d. 12, vol. I).

După cum rezultă din actul nr. 229/1 din 22 ianuarie 2015, întocmit de reprezentanții ÎMGFL „Nr. 13“, care gestionează blocul locativ de pe XXXXX, la 06 ianuarie 2015, apartamentul nr. XXXXX al Valeriei Bega a fost inundat în urma scurgerilor de apă provenite din apartamentul nr. YYYYYY al Tamarei Socol (f.d. 13, vol. I).

Tot din actul nr. 229/1 din 22 ianuarie 2015, rezultă că în urma examinării apartamentului Tamarei Socol, nu a fost identificată cauza producerii inundației, din motiv că după efectuarea lucrărilor de reparație, țevile de încălzire din camera de baie au fost ascunse în podea, aceasta fiind acoperită cu gresie.

În succesiunea celor relatate, Colegiul consideră necesar să evidențieze că participanții la proces nu contestă starea de fapt enunțată mai sus.

În conformitate cu art. 14 alin. (1)-(2) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Colegiul relevă că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015, expertul judiciar Anatoli Achimov a constatat consecințele inundației pentru apartamentul Valeriei Bega, cum ar fi: apariția pe tavan și pereți a unor pete sur-gălbui cu grad sporit de mucegai, deteriorarea mochetei din dormitor și a teracotei de pe pardoseala și pereții grupului sanitar, precum și deteriorarea mobilei din dormitor și a ușii ce separă dormitorul de grupul sanitar (f.d. 14-32, vol. I).

În speță, Valeria Bega pretinde repararea de către Tamara Socol și ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolvență, a prejudiciului efectiv cauzat prin deteriorarea apartamentului său în urma scurgerilor de apă din data de 06 ianuarie 2015, și anume a sumei 126 059 lei (f.d. 62-64, vol. I).

În același timp, Tamara Socol, care consideră că nu este culpabilă de deteriorarea apartamentului Valeriei Bega în urma scurgerilor de apă din data de 06 ianuarie 2015, pretinde repararea de către Valeria Bega a prejudiciului efectiv

cauzat în legătură cu întocmirea raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, ca urmare a lucrărilor de dezvelire a teracotei în nodul sanitar din apartamentul său, și anume a sumei de 1 525, 51 lei (f.d. 186-189, vol. I).

Prin încheierea din 10 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost dispusă efectuarea expertizei judiciare în domeniul construcției, cu formularea următoarelor întrebări: a) care este cauza și sursa scurgerilor de ape care au condus la 06 ianuarie 2015 la inundarea apartamentului nr. XXXXX de la etajul inferior, din blocul locativ de pe XXXXX; b) de stabilit dacă există deteriorări ale rețelei termice în baia apartamentului nr. YYYYYY din blocul locativ de pe XXXXX; c) de stabilit dacă planșeul între etajul 6 și 7 care separă apartamentele nr. XXXXX și YYYYYY din blocul locativ de pe XXXXX, reprezintă sau nu element constructiv din interiorul apartamentelor menționate. A fost încredințată efectuarea expertizei judiciare în construcții, Centrului de Expertize Independente din Republica Moldova „Cexin“ SRL (f.d. 144-147, vol. I).

Potrivit art. 148 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artizanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu.

Conform art. 149 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă în încheierea privind efectuarea expertizei judiciare este indicată doar instituția care urmează să efectueze expertiza, conducătorul instituției în cauză numește expertul și informează în acest sens instanța care a dispus expertiza.

În această conjunctură, Colegiul relevă că în încheierea din 10 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, este indicată doar instituția care urma să efectueze expertiza, și anume Centrul de Expertize Independente din Republica Moldova „Cexin“ SRL, însă, la materialele cauzei nu este anexat niciun înscris care ar proba că după ce conducătorul instituției în cauză a numit expertul, a informat prima instanță în acest sens.

O atare informare a instanței este esențială din motiv că în conformitate cu art. 150 alin. (1) din Codul de procedură civilă, după desemnarea expertului, instanța judecătorească convoacă o ședință cu participarea părților și a expertului, în cadrul căreia se stabilește legătura dintre expert și părți, etapa la care părțile pot fi admise să participe la investigațiile expertului, se aduce la cunoștința părților și expertului obiectul expertizei și întrebările la care expertul urmează să ofere răspunsuri și li se explică faptul că au dreptul de a face observații cu privire la aceste întrebări și de a cere modificarea sau completarea lor.

De asemenea, conform art. 151 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă, expertului i se înaintează recuzarea în temeiurile expuse la art. 51. Motivul recuzării trebuie dovedit. Cererea de recuzare a expertului se depune în instanța judecătorească care a dispus expertiza, în cel mult 5 zile de la data înștiințării despre desemnarea expertului, dacă motivul refuzului există la acea dată. În alte cazuri, termenul curge de la data apariției temeiului de recuzare. După această dată,

recuzarea este posibilă în cazul în care persoana interesată dovedește că, din motive întemeiate, nu a reușit să depună la timp cererea de recuzare.

Așadar, Colegiul conchide că prima instanță a încălcat prevederile art. 150 alin. (1) în coroborare cu art. 149 alin. (3) din Codul de procedură civilă, ceea ce a dus la lezarea dreptului participanților la proces de a recuza expertii desemnați.

La 20 mai 2016, în adresa primei instanțe a parvenit raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, întocmit de experții Anatolie Achimov, Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina (f.d. 152-164).

Așadar, Colegiul reține că a fost efectuată o expertiză în cadrul comisiei, iar potrivit art. 156 alin. (5) din Codul de procedură civilă, dacă, pe baza materialelor prezentate, expertul desemnat sau conducătorul instituției de expertiză constată că este necesară o expertiză în cadrul comisiei, dată fiind complexitatea investigațiilor ce urmează a fi efectuate, acesta comunică instanței propunerea de a dispune efectuarea acesteia.

Însă, la materialele cauzei nu este anexat niciun înscris care ar dovedi că, conducătorul Centrului de Expertize Independente din Republica Moldova „Cexin” SRL a comunicat primei instanțe propunerea de a dispune efectuarea expertizei în cadrul comisiei, ceea ce contravine prevederilor art. 156 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

Din raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, rezultă că Anatolie Achimov este un expert judiciar cu dreptul de a efectua expertize judiciare de cercetare a obiectelor imobile, construcțiilor, materialelor de construcții și altor documente, Nicolae Melnicenco este un expert judiciar cu dreptul de a efectua expertize judiciare a documentelor, expertiza traseologică, expertiza vopselii și acoperirilor de vopsea, iar Raisa Scamina este un expert tehnic în domeniul tehnologiei producerii materialelor de construcție.

Astfel, experții Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina au stabilit că sursa și cauza scurgerilor de ape care au condus la 06 ianuarie 2015 la inundarea apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, este uzura fizică (fisurarea, coroziunea etc.) a țevii de încălzire centrală la nivelul planșeului între etajele 6 și 7, care separă apartamentele nr. XXXXX și YYYYYY. De asemenea, experții Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina au constatat că nodul ingineresc supus cercetărilor a fost uscat, fapt ce nu putea duce la inundare.

În acest context, Colegiul observă că expertul Anatolie Achimov a refuzat să semneze pentru concluzia enunțată, din motiv că acesta a întocmit raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015, în care a indicat că, cauza esențială a prejudiciului cauzat este scurgerea de apă din apartamentul nr. YYYYYY de pe XXXXX, ca urmare a deteriorării rețelei termice (f.d. 14-32, vol. I).

Experții Anatolie Achimov, Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina au ajuns la concluzia că starea tehnică a rețelei termice (țeava verticală de încălzire centrală), care este închisă la nivelul pardoselei din grupul sanitar al apartamentului nr. YYYYYY de pe XXXXX, este satisfăcătoare, nefiind depistate urme cu de scurgeri de apă.

Tot experții Anatolie Achimov, Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina au

explicat că planșeele sunt elemente de suprafață plană, de regulă orizontale, care compartimentează pe verticală clădirea, având rolul de separație interioară între etaje sau de separație a clădirii de mediul exterior, iar planșeul între etajele 6 și 7, care separă apartamentele nr. XXXXX și YYYYY de pe XXXXX, face parte din elementele structurale constructive ale clădirii și nu reprezintă un element constructiv din interiorul unui apartament.

Astfel, Colegiul evidențiază existența unei divergențe esențiale între concluzia expusă de expertul Anatolie Achimov în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015 și concluziile expuse în raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, care nu pot permite unui observator imparțial să conchidă cu certitudine în privința culpei Tamarei Socol și a ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate.

Art. 1413 din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței stipulează că dacă prejudiciul s-a produs prin faptul că din construcție a căzut ori a curs ceva, răspunde persoana care are construcția în posesiune. Această regulă nu se aplică în cazul în care prejudiciul s-a produs prin forță majoră ori din vina celui prejudiciat.

Prin hotărârea din 29 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, menținută prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Valeria Bega împotriva Tamarei Socol și ÎMGFL „Nr. 13“ cu privire la repararea prejudiciului material cauzat. S-a încasat în beneficiul Valeriei Bega, din contul ÎMGFL „Nr. 13“, suma de 126 059 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma inundației și cheltuielile de judecată în sumă de 15 781, 77 lei, iar în total, suma de 141 840, 77 lei. În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Valeria Bega. S-au încasat în beneficiul Tamarei Socol, din contul Valeriei Bega, cheltuielile de efectuare a expertizei în sumă de 2 400 lei. A fost admisă cererea reconvențională înaintată de Tamara Socol împotriva Valeriei Bega cu privire la repararea prejudiciului material. S-a încasat în beneficiul Tamarei Socol, din contul Valeriei Bega, suma de 1 525, 51 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat și taxa de stat în sumă de 150 lei, iar în total, suma de 1 675, 51 lei. (f.d. 35-51, vol. II).

Aici, Colegiul observă că raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016 a avut un rol primordial pentru soluțiile pe care le-au emis instanțele ierarhic inferioare.

Or, instanțele ierarhic inferioare au relevat că sursa și cauza inundației la data de 06 ianuarie 2015 a apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, este uzura fizică (fisurarea, coroziunea etc.) a țevii de încălzire centrală la nivelul planșeului între etajele 6 și 7, care separă apartamentele nr. XXXXX și YYYYY.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au subliniat că potrivit raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, planșeele sunt elemente de suprafață plană, de regulă orizontale, care compartimentează pe verticală clădirea, având rolul de separație interioară între etaje sau de separație a clădirii de mediul exterior, iar planșeul între etajele 6 și 7, care separă apartamentele nr. XXXXX și YYYYY de

pe XXXXX, face parte din elementele structurale constructive ale clădirii și nu reprezintă un element constructiv din interiorul unui apartament.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia că în temeiul alin. (1) și (3) din Anexa nr. 1 și ale Anexei nr. 2 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, răspunzătoare pentru inundarea la data de 06 ianuarie 2015 a apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, este ÎMGFL „Nr. 13“, care nu și-a executat obligația de întreținere și reparație a elementelor constructive ale blocului locativ de pe XXXXX, și anume a planșeului între etajele 6 și 7.

În continuare, instanțele ierarhic inferioare au notat că nu poate fi reținut argumentul ÎMGFL „Nr. 13“ precum că inundația din 06 ianuarie 2015 a survenit numai după efectuarea lucrărilor de reparație a apartamentului nr. YYYYY de pe XXXXX, or lucrările de deconectare a acestui apartament de la sistema centralizată a „Termocom“ SA și lucrările de inelare a coloanelor de încălzire și instalare a încălzirii autonome au fost executate în primăvara anului 2013, iar prin procesul-verbal privind inspectarea obiectului deconectat de la sistemul termic din 25 iulie 2013, care a fost întocmit de „Termocom“ SA în prezența directorului ÎMGFL „Nr. 13“, s-a constatat corespunderea cu condițiile proiectului.

În această, ordine de idei, Colegiul notează că în ședința de judecată a instanței de apel din 07 iunie 2018, apelanta Valeria Bega, reprezentată de avocatul Natalia Negura, a depus cerere privind numirea expertizei tehnice repetate în construcții (f.d. 142-143; 154-155, vol. II).

În motivarea cererii privind numirea expertizei tehnice în construcții, apelanta Valeria Bega a afirmat că Nicolae Melnicenco este un expert judiciar cu dreptul de a efectua expertize judiciare ale documentelor, expertize traseologice (accidente rutiere) și expertize ale vopselii și acoperirilor cu vopsea, iar Raisa Scamina este un expert tehnic în domeniul tehnologiei producerii materialelor de construcție, ceea ce înseamnă că aceștia nu urmau a fi implicați la efectuarea expertizei dispuse prin încheierea din 10 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, deoarece nu sunt împuterniciți cu dreptul de a efectua expertize în domeniul construcțiilor sau cercetării bunurilor imobile, un asemenea drept neregăsindu-se în certificatele lor de calificare.

Totodată, apelanta Valeria Bega a invocat că nu poate fi veridic și legal răspunsul dat de experții Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina cu privire la cauza și sursa scurgerii de apă, care a dus la inundarea apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, cu atât mai mult că în partea motivată a raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, nu este indicat că experții nominalizați ar fi constatat vizual uzura țevii de încălzire la nivelul planșeului între etajele 6 și 7.

Prin încheierea din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea apelantei Valeria Bega, reprezentată de avocatul Natalia Negura, cu privire la numirea expertizei tehnice în construcție (f.d. 157-160, vol.

II).

La acest capitol, instanța de apel a concluzionat, *inter alia*, că o astfel de expertiză ar fi inutilă, dar a evitat să se expună, prin prisma art. 14 lit. b) din Legea nr. 1086 din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, asupra competenței experților Nicolae Melnicenco și Raisa Scamina de a participa la efectuarea expertizei dispuse de către prima instanță.

Mai mult, Colegiul relevă că instanța de apel a refuzat numirea expertizei tehnice repetate în construcție, cu toate că există divergențe esențiale între concluzia expusă de expertul Anatolie Achimov în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 152 din 27 aprilie 2015 și concluziile expuse în raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, care nu pot permite unui observator imparțial să conchidă cu certitudine în privința culpei Tamarei Socol și a ÎMGFL „Nr. 13” în proces de insolvență.

Totodată, instanța de apel nu a luat în considerare faptul că expertul Anatolie Achimov nu a semnat pentru una dintre concluziile din raportul de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016, și anume pentru faptul că sursa și cauza scurgerilor de ape care au condus la 06 ianuarie 2015 la inundarea apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, ar fi uzura fizică (fisurarea, coroziunea etc.) a țevii de încălzire centrală la nivelul planșeului între etajele 6 și 7, care separă apartamentele nr. XXXXX și YYYYY.

De altfel, Colegiul consideră că viciile invocate de către Valeria Bega la efectuarea expertizei judiciare în prima instanță ar fi putut fi evitate dacă prima instanță ar fi respectat prevederile art. 150 alin. (1) în coroborare cu art. 149 alin. (3) și 156 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

Art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, iar conform art. 373 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

În succesiunea celor constatate, Colegiul decelează că în contradicție cu prevederile art. 373 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a reacționat în modul corespunzător la încălcarea de către prima instanță a prevederilor art. 150 alin. (1) în coroborare cu art. 149 alin. (3) și 156 alin. (5) din Codul de procedură civilă, iar prin respingerea ca neîntemeiat al demersului apelantei Valeria Bega cu privire la numirea expertizei tehnice repetate în construcție, a încălcat principiul egalității armelor în proces.

Mai mult, Colegiul relevă că instanța de apel nu a combătut cu suficientă putere de convingere argumentul apelantei ÎMGFL „Nr. 13” în proces de insolvență, precum că unirea țevilor la deconectarea agentului termic centralizat și instalarea sistemului autonom de încălzire a fost executată de către

Tamara Socol prin filetarea țevilor, și nu prin sudarea acestora, după cum prevăd actele normative în domeniu.

Aceste erori procedurale ale instanței de apel dictează necesitatea trimiterii cauzei spre rejudecare în instanța de apel, deoarece instanța de recurs nu poate efectua un control efectiv al legalității deciziei recurate, fiind viciată procedura de întocmire a raportului de expertiză nr. 317 din 25 aprilie 2016 și neîntemeiat respinsă cererea apelantei Valeria Bega cu privire la numirea expertizei tehnice repetate în construcție.

Or, în conformitate cu art. 9 din Codul de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să dea o apreciere multiaspectuală și completă materialelor cauzei, și, ca urmare a celor constatate, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea tuturor rigorilor procedurale și a dreptului garantat al părților la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Luând în considerare problemele de drept invocate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Valeria Bega și de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate, de a casa decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Valeria Bega și de ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate.

Se casează decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valeria Bega, reprezentată de avocatul Vladlena Onei-Cupcenco, împotriva Tamarei Socol și ÎMGFL „Nr. 13“ în proces de insolabilitate, intervenient accesoriu „Termoelectrica“ SA, cu privire la repararea prejudiciului material, obligarea de efectuare a lucrărilor de remediere a

scurgerii apei din apartament și încasarea cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională depusă de Tamara Socol, reprezentată de avocatul Grigore Popa, împotriva Valeriei Bega cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată, și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Nina Vascan